

Cvičenie 3 – teória
(Optimálne riadenie podľa kvadratického kritéria)

RIADENIE

Majme systém :

$$\begin{aligned}\bar{\dot{x}}(t) &= \bar{A}(t)\bar{x}(t) + \bar{B}(t)\bar{u}(t) \\ \bar{y}(t) &= \bar{C}(t)\bar{x}(t)\end{aligned}$$

a určitý funkcionál (kritérium) :

$$J = \frac{1}{2} [\langle \bar{x}(T), \bar{F}\bar{x}(T) \rangle] + \frac{1}{2} \int_0^T [\langle \bar{x}(t), \bar{Q}(t)\bar{x}(t) \rangle + \langle \bar{u}(t), \bar{R}(t)\bar{u}(t) \rangle] dt$$

riadenie $\bar{u}(t)$ nie je ohraničené, T je zadané, matice \bar{Q}, \bar{F} sú kladne semidefinitné, matica \bar{R} je kladne definitná. Potom existuje riadenie, je jediné a odpovedá rovnici :

$$\bar{u}(t) = -\bar{R}(t)^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t) \bar{x}(t)$$

kde matica $\bar{K}(t)$ je symetrická ($n \times n$) a je riešením Riccatiho rovnice :

$$\dot{\bar{K}}(t) = -\bar{K}(t)\bar{A}(t) - \bar{A}(t)^T \bar{K}(t) + \bar{K}(t)\bar{B}(t)\bar{R}(t)^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t) - \bar{Q}(t)$$

s hraničnou podmienkou

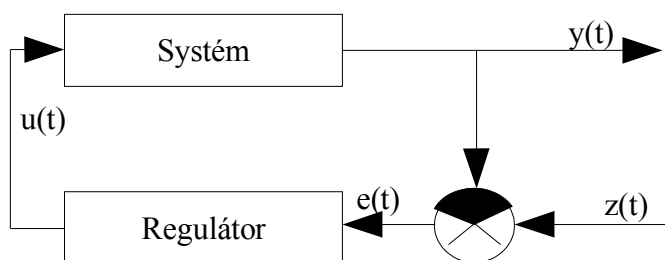
$$\bar{K}(T) = \bar{F}$$

Stav optimálneho systému je riešením rovnice :

$$\begin{aligned}\dot{\bar{x}}(t) &= [\bar{A}(t) - \bar{B}(t)\bar{R}(t)^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t)] \bar{x}(t) \\ \bar{x}(t_0) &= \bar{\xi}\end{aligned}$$

SLEDOVANIE

Majme funkciu $\bar{z}(t)$, ktorá hrá úlohu žiadanej veličiny. V regulačnom obvode platí :

$$\bar{e}(t) = \bar{z}(t) - \bar{y}(t) = \bar{z}(t) - \bar{C}\bar{x}(t)$$

kde

\bar{e} – regulačná odchýlka

Úlohou je regulovať systém tak, aby $\bar{e}(t) = \bar{0}$. Funkcionál je v tvare :

$$J = \frac{1}{2} [\langle \bar{e}(T), \bar{F}\bar{e}(T) \rangle] + \frac{1}{2} \int_0^T [\langle \bar{e}(t), \bar{Q}(t)\bar{e}(t) \rangle + \langle \bar{u}(t), \bar{R}(t)\bar{u}(t) \rangle] dt$$

Pre jednotlivé matice platí vyššie uvedené. V tomto prípade bude riadenie :

$$\bar{u}(t) = \bar{R}^{-1} \bar{B}^T [\bar{g}(t) - \bar{K}\bar{x}(t)]$$

Symetrická matica $\bar{K}(t)$ je kladne definitná a je riešením Riccatiho rovnice :

$$\dot{\bar{K}}(t) = -\bar{K}(t)\bar{A}(t) - \bar{A}(t)^T \bar{K}(t) + \bar{K}(t)\bar{B}(t)\bar{R}(t)^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t) - \bar{C}(t)^T \bar{Q}(t) \bar{C}(t)$$

s hraničnou podmienkou :

$$\bar{K}(T) = \bar{C}(T)^T \bar{F} \bar{C}(T)$$

a funkcia $\bar{g}(t)$ je riešením rovnice

$$\dot{\bar{g}}(t) = -[\bar{A}(t) - \bar{B}(t)\bar{R}^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t)]^T \bar{g}(t) - \bar{C}(t)^T \bar{Q}\bar{z}(t)$$

s hraničnou podmienkou $\bar{g}(T) = \bar{C}(T)^T \bar{F} \bar{z}(T)$.

Pre vyčíslenie $\bar{g}(t)$ na celom úseku (t_0, T) musíme poznať $\bar{z}(t)$ na celom úseku (t_0, T) .

Riešenie riccatiho rovníc v matlabe

Existuje funkcia lqr . Výpis z matlabovského helpu pre funkciu lqr je :

>> help lqr

LQR Linear-quadratic regulator design for continuous-time systems.

[K,S,E] = LQR(A,B,Q,R,N) calculates the optimal gain matrix K such that the state-feedback law $u = -Kx$ minimizes the cost function

$$J = \text{Integral} \{x'Qx + u'Ru + 2*x'Nu\} dt$$

subject to the state dynamics $\dot{x} = Ax + Bu$.

The matrix N is set to zero when omitted. Also returned are the Riccati equation solution S and the closed-loop eigenvalues E:

$$SA + A'S - (SB+N)R^{-1} (B'S+N)' + Q = 0, \quad E = \text{EIG}(A-B*K).$$

Cvičenie 3
Optimálne systémy podľa kvadratického kritéria

Príklad 1

Určte optimálne riadenie s kvadratickým kritériom pre dynamický systém daný prenosom :

$$F(s) = \frac{1}{s^2 + s + 2} = \frac{y(s)}{u(s)}$$

kvadratické kritérium je dané vzťahom :

$$J = \frac{1}{2} \int_0^{\infty} (x_1^2(t) + x_2^2(t) + ru^2(t)) dt$$

Systém si prepíšeme do stavového priestoru, pričom :

$$x_1(t) = y(t)$$

$$\dot{x}_1(t) = x_2(t)$$

$$\dot{x}_2(t) = u(t) - 2x_1(t) - x_2(t)$$

a maticový zápis :

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1(t) \\ \dot{x}_2(t) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t)$$

$$y(t) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix}$$

Určíme či je systém riaditeľný :

$$\bar{G} = [\bar{B} \quad \bar{A}\bar{B}]$$

$$\bar{G} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

Matica A je rozmeru 2x2 a matica G má 2 nezávislé stĺpce. Podmienka riaditeľnosti je splnená. Teraz si určíme matice \bar{Q}, \bar{R} zo vzťahu pre kritérium :

$$\bar{Q} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}; \quad \bar{R} = r$$

Ide o časovo invariantný systém. Matica K bude teda pozostávať z konštantných prvkov. Maticu K dostaneme ako ustálené hodnoty diferenciálnej rovnice riešením v obrátenom čase pri použití počiatočných podmienok $\bar{K}(0) = \bar{0}$. Použijeme rovnicu :

$$\begin{aligned} \dot{\bar{K}}(t) &= -\bar{K}(t)\bar{A}(t) - \bar{A}(t)^T \bar{K}(t) + \bar{K}(t)\bar{B}(t)\bar{R}(t)^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t) - \bar{Q}(t) \\ \begin{bmatrix} \dot{k}_{11} & \dot{k}_{12} \\ \dot{k}_{12} & \dot{k}_{22} \end{bmatrix} &= -\begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \frac{1}{r} \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \\ &= -\begin{bmatrix} -2k_{12} & k_{11} - k_{12} \\ -2k_{22} & k_{12} - k_{22} \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -2k_{12} & -2k_{22} \\ k_{11} - k_{12} & k_{12} - k_{22} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} k_{12} \\ k_{22} \end{bmatrix} \frac{1}{r} \begin{bmatrix} k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \\ &= \begin{bmatrix} 4k_{12} + \frac{1}{r}k_{12}^2 - 1 & \frac{k_{12}k_{22}}{r} + 2k_{22} + k_{12} - k_{11} \\ \frac{k_{12}k_{22}}{r} + 2k_{22} + k_{12} - k_{11} & \frac{k_{22}^2}{r} + 2k_{22} - 1 - 2k_{12} \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Dostali sme teda sústavu rovníc :

$$\dot{k}_{11}(t) = 4k_{12}(t) + \frac{1}{r}k_{12}^2(t) - 1$$

$$r\dot{k}_{12}(t) = k_{12}(t)k_{22}(t) + 2rk_{22}(t) + r(k_{12}(t) - k_{11}(t))$$

$$r\dot{k}_{22}(t) = k_{22}^2(t) + 2rk_{22}(t) - r(1 + 2k_{12}(t))$$

Aby matica K bola kladne definitná, musí platiť :

$$k_{11} > 0, \quad k_{22} > 0, \quad k_{11}k_{22} - k_{12}^2 > 0$$

pre $t \rightarrow \infty$ dostaneme vzťahy :

$$\begin{aligned} 0 &= 4k_{12} + \frac{1}{r}k_{12}^2 - 1 \\ 0 &= k_{12}k_{22} + 2rk_{22} + r(k_{12} - k_{11}) \\ 0 &= k_{22}^2 + 2rk_{22} - r(1 + 2k_{12}) \end{aligned}$$

odtiaľ :

$$\begin{aligned} k_{12} &= -2r \pm \sqrt{4r^2 + r} \\ k_{22} &= -r \pm \sqrt{(r - 3r^2 \pm [2r\sqrt{(4r^2 + r)}])} \end{aligned}$$

ak $k_{22} > 0$ musí platiť znamienko + a výraz pod odmocninou po odmocnení musí byť $> r$, potom aby bolo splnené, že $r - 3r^2 \pm 2r\sqrt{(4r^2 + r)} > 0$ musíme brať pri k_{12} znamienko + :

$$\begin{aligned} k_{12} &= -2r + \sqrt{4r^2 + r} \\ k_{22} &= -r + \sqrt{(r - 3r^2 + [2r\sqrt{(4r^2 + r)}])} \\ k_{11} &= -2r + \sqrt{((r - 3r^2 + [2r\sqrt{(4r^2 + r)}])(4 + \frac{1}{r}))} \end{aligned}$$

Teraz si určíme riadenie u^* :

$$\begin{aligned} u^*(t) &= \frac{-1}{r} \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} = \\ &= \frac{-1}{r} [k_{12}x_1(t) + k_{22}x_2(t)] \end{aligned}$$

Po dosadení :

$$u(t) = -\frac{1}{r} [-2r + \sqrt{(4r^2 + r)}]y(t) - \frac{1}{r} [-r + \sqrt{(r - 3r^2 + 2r\sqrt{(4r^2 + r)})}] \dot{y}(t)$$

po prevedení do laplaceovej transformácie :

$$u(s) = -\frac{1}{r} [-2r + \sqrt{(4r^2 + r)}]y(s) - \frac{1}{r} [-r + \sqrt{(r - 3r^2 + 2r\sqrt{(4r^2 + r)})}]sy(s)$$

Prenos URO :

$$G(s) = \frac{1}{s^2 + s + 2} = \frac{1}{1 + \frac{\sqrt{(4 + \frac{1}{r}) - 2 + s\sqrt{(\frac{1}{r} - 3 + 2\sqrt{(4 + \frac{1}{r}))}} - s}}{s^2 + s + 2}}$$

CH. R. :

$$s^2 + s\sqrt{(\frac{1}{r} - 3 + 2\sqrt{(4 + \frac{1}{r}))}} + \sqrt{(4 + \frac{1}{r})} = 0$$

odtiaľ korene CH. R. :

$$s_{1,2} = \frac{-\sqrt{(\frac{1}{r} - 3 + 2\sqrt{(4 + \frac{1}{r}))}} \pm \sqrt{(\frac{1}{r} - 3 - 2\sqrt{(4 + \frac{1}{r}))}}}{2}$$

prvý výraz bude vždy reálny pre $r \in (0; \infty)$. Druhý výraz bude v závislosti od voľby r kladný aj záporný. Takže sa ho zbavíme (aby sme mali korene iba reálne záporné):

$$\frac{1}{r} - 3 - 2\sqrt{(4 + \frac{1}{r})} = 0$$

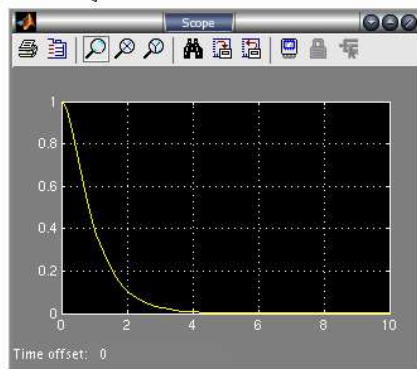
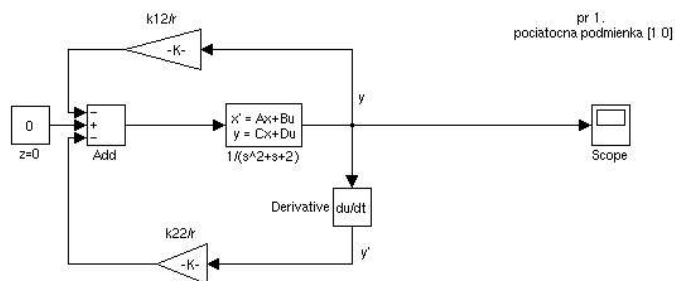
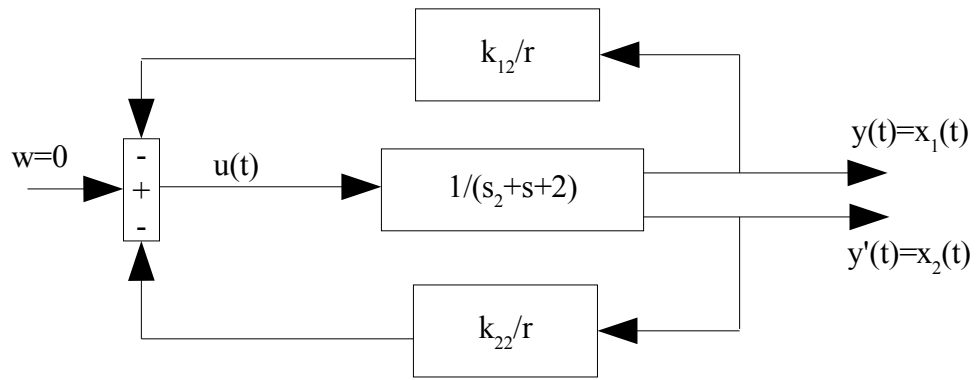
po úprave

$$7r^2 + 10r - 1 = 0$$

$$r \doteq 0.0938$$

Vybrali sme kladné riešenie, aby sme mali prvý člen koreňov reálny.

Schéma URO je potom (uvažujeme $r=0,0938$):

Príklad 2

Určte optimálne riadenie s kvadratickým kritériom pre dynamický systém daný prenosom :

$$F(s) = \frac{1}{s^2} = \frac{y(s)}{u(s)}$$

kvadratické kritérium je dané vzťahom :

$$J = \frac{1}{2} [x_1^2(3) + 2x_2^2(3)] + \frac{1}{2} \int_0^3 (2x_1^2(t) + 4x_2^2(t) + 2x_1(t)x_2(t) + u^2(t)) dt$$

Systém si prepíšeme do stavového priestoru, pričom :

$$x_1(t) = y(t)$$

$$\dot{x}_1(t) = x_2(t)$$

$$\dot{x}_2(t) = u(t)$$

a maticový zápis :

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1(t) \\ \dot{x}_2(t) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} u(t)$$

$$y(t) = [1 \quad 0] \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix}$$

Teraz si určíme matice $\bar{Q}, \bar{R}, \bar{F}$ zo vzťahu pre kritérium :

$$\bar{Q} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 4 \end{bmatrix}; \quad \bar{R} = 1; \quad \bar{F} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

Určíme či je systém riaditeľný :

$$\bar{G} = [\bar{B} \quad \bar{A}\bar{B}]$$

$$\bar{G} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Matica A je rozmeru 2x2 a matica G má 2 nezávislé stĺpce.

Určíme si riadenie :

$$\bar{u}(t) = -\bar{R}^{-1} \bar{B}^T \bar{K} \bar{x}(t) = 1 [0 \quad 1] \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{bmatrix} =$$

$$= -(k_{12} x_1(t) + k_{22} x_2(t))$$

Prvky matice K sú riešením riccatiho rovnice :

$$\dot{\bar{K}}(t) = -\bar{K}(t)\bar{A}(t) - \bar{A}(t)^T \bar{K}(t) + \bar{K}(t)\bar{B}(t)\bar{R}(t)^{-1} \bar{B}(t)^T \bar{K}(t) - \bar{Q}(t)$$

príčom počiatoné podmienky $\bar{K}(0)$ nepoznáme. Poznáme ale koncové podmienky

$\bar{K}(T) = \bar{F} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$. Tieto koncové podmienky potom môžeme použiť ako počiatoné podmienky

ak obrátíme výpočet. Po ukončení výpočtu je potrebné výsledky opätovne obrátiť.

Riešenie riccatiho rovnice teda :

$$\begin{bmatrix} \dot{k}_{11} & \dot{k}_{12} \\ \dot{k}_{12} & \dot{k}_{22} \end{bmatrix} = - \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} k_{11} & k_{12} \\ k_{12} & k_{22} \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 4 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} k_{12}^2 - 2 & -k_{11} + k_{12}k_{22} - 1 \\ -k_{11} + k_{12}k_{22} - 1 & -2k_{12} + k_{22}^2 - 4 \end{bmatrix}$$

Máme teda diferenciálne rovnice :

$$\dot{k}_{11}(t) = k_{12}^2 - 2$$

$$\dot{k}_{12}(t) = -k_{11} + k_{12}k_{22} - 1$$

$$\dot{k}_{22}(t) = -2k_{12} + k_{22}^2 - 4$$

Koncové podmienky sú:

k_{11}	k_{12}	k_{22}
.	.	.
.	.	.
.	.	.
.	.	.
.	.	.
.	.	.
.	.	.
1	0	2

$$k_{11}(3)=1$$

$$k_{12}(3)=0$$

$$k_{22}(3)=2$$

A pre obrátený čas budú rovnice :

$$\dot{k}_{110}(t) = -k_{120}^2 + 2$$

$$\dot{k}_{120}(t) = +k_{110} - k_{120}k_{220} + 1$$

$$\dot{k}_{220}(t) = +2k_{120} - k_{220}^2 + 4$$

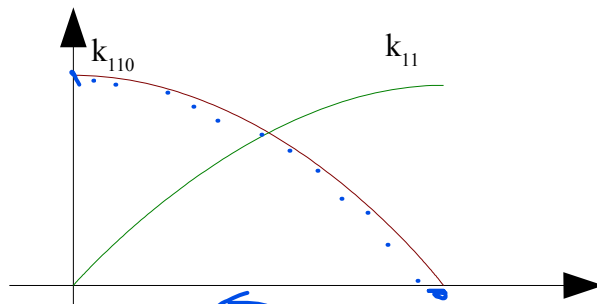
počiatočné podmienky pre takto obrátený čas :

$$k_{110}(0)=1$$

$$k_{120}(0)=0$$

$$k_{220}(0)=2$$

Teda výpočet bude nasledovný :

Po výpočte teda stačí obrátiť výsledok.

Štrukturálna schéma :

